

# ORGANULU

## LUMINAREI.

Gazeta Beserecésca, Politica, e literaria.

Cu pre Gratiosa invoientia.

Sambata

Nr. XII.

22 Mart. 1847.

### TRANSILVANIA.

CLUSIU, 10/22 Mart. In Sied. XLVI, in ca-  
tu pentru al 5le proiectu de lege urbarial, ce su-  
na despre decime, se faci urmatoriulu conclusu:—

1) Dreptulu de a luá decima remáne domniloru  
pam. prein lege asiguratu. <sup>decima</sup>

2) Din bucatele de ori ce specie se fia, pro-  
duse in loculu de casa, si pasiunile de acel'a  
tienende, seau in pamenturi aratore date spre im-  
plinirea acelor'a, domniloru pam. nu se cuvene  
decima; dein contra, dein intrecerea tienutelu  
de in lautru seau fenatia date spre implinirea pa-  
menturiloru aratore, si de nu se au aratu, ci in  
locu de locuri de cositu s'au intrebuentiatu, pre-  
cum si de in acele pamenturi aratorie, care co-  
lonulu dein invoientia domnului pamentescu le  
au scimbatu in pometuri au vii, luánduse amen-  
te si la specia sementiei semenate, vite de ase  
dá decima in producte ordinare, de se ar postí  
dupa o asemenare facunda pre in deregatori'a re-  
dicanda spre privighiarea lucruriloru urbariale,  
ear' de pre pamentulu, de pre care o data se au  
datu decima, de intr' alta procreatiune a aceluia  
anu nue detoriu a mai dá nemica domniloru pam.

3) Spre intempinarea damneloru ce aru poté se  
se traga dein prea tardi'a efectua a decimarei,  
ce precede darea decimei, au nonei unde ar fi in  
datina, in natura dein partea colonului, se con-  
cluse: cum ca, catu-ce va incheia colonulu sece-  
ratulu in tota tiéren'a, au in vreo calcatura a ei,  
de ca mai marii comunitatei voru face acést'a de  
scire domnului pam. au deregatoriulu lui, in 3  
dile socotindu dela darea de scire (scotiendu a  
fara serbatorile) se indetoresce fara nici o intar-  
diare a insemná cuvenenti'a de decima, ori nona  
unde ar fi datina, dein producte, seau intru totu  
seau numai intr'o parte a campulului; care de ar  
tamandá, dupa trecerea terminulu comunitatea  
va fi imputerita, prein judele si juratii satulu a  
rumpe ce se cuvene domnului pam., si lasandu  
acést'a in loculu unde se afla, asi cará al seu  
a casa.

4) De almintrea decima, seau unde e in dati-  
na non'a, de in productele sale e detoriu totu co-  
lonulu a o duce intr'acelu locu a campulu unde  
s'au produsu, pe carelu va areta domnulu pam.  
ér' de cum va siur'a acelu dominiu a domnulu  
pam. ar cadé afara de in campulu decimatu, de-  
cim'a de in productesi si acolo se indetoresce a  
o duce colonulu, numai cátu calea mersulu si

venitulu in acesta caratura a fara de in campulu  
acelu locu se va sci in servitiulu ordinariu al  
colonului.

5) Ori unde colonii dupa invoientia, seau da-  
tina vechia trecatoria preste memori'a omenésca  
au deprinsu asi rescumperá decim'a au non'a in  
totu anulu cu bani, au cu o anumita catetine de  
bucate in grauntie, au cu ceva forma de servi-  
tiu, seau in ori ce altu modu,—acea datina si de  
aci inainte se se tiena; ér' unde dein memoria o-  
menesca nu s'au datu decima, intr'acelu locu sta-  
tulu-quo marturisu in conscrierea de a. 1820 va  
remané cu ocasiuné intruducerei urbariulu, la  
tote templarile intru acestu puntu insemnaté re-  
manendu domnulu pam. dereptulu de asi cercá  
pretensiunile de decima pe calea ordinaria a le-  
gei.

6) Spre rescumpararea decimei, au nonei unde  
ar fi in datina, se potu face invoieli intre dom-  
nli pam. si colonii loru, inse cu intrevenirea ra-  
dicandei pre calea sa deregatorii spre previghia-  
rea causeloru urbariale.

7) Decim'a au unde e in datina non'a de in  
vitu cu acea mesura sese é, cu carea se au me-  
suratu productulu.

8) Decim'a de in oi, miei, edi, purcei si albi-  
ne, unde e in datina, acolo si de aci in colo se  
indetorescu a dá colonii,—incatu pentru miei, e-  
di, purcei si albine insemnánduse, cumca in gio-  
su de 10 pentru totu mielulu 4 xr., pentru edu  
3 xr., pentru purcelu 4 xr., si pentru roiu 6 xr.  
se indetorescu a platí.

9) Determinarile cuprinse intru acestu articlu  
de lege, la pamentulu secuescu, ca pre carele  
intru intielesulu legiloru fundamentale decim'a nu  
are locu, nu se intendu, remanendu acolo datin'a  
cea pan'acum intru puterea ei.

Totu atuncia luanduse la pertractare proie-  
ctulu al 6le de lege sunatoriu de datiele mai me-  
runte colonicale, SS. si OO. concludera intru ace-  
stu intielesu:

1) Totu colonulu ce are mosia intréga, in totu  
anulu e detoriu a dá domnulu seu pam. doi pui,  
dóna gaini si 10 óua, in voea colonului remanendu  
ale rescumpará cu 30 xr.

2) Caraturile lungi, ce au fostu in datina preste  
servitiulu ordinariu, pentru venitoriu se stergu, si  
in loculu loru, colonulu cu mosia intrega va sier-  
bí dóua dile, ér' celucugiumetate un'a; servitiulu  
intregu de dona dile ne putenduse aplecá la ara-  
tura. In servitiulu ordinariu la caratura in locu mai  
departatu de 8 miluri colonulu nuse pote astrin-

ge,—dilele petrecute in drumu trebuinduse a sesocotí in servitiulu ordinariu domnescu.

3) Colonii ce traescu cu beneficiulu paduritu-lui in padure domnesca, cei carii intru intielesulu articolului al 2lea de lege au mosia intréga, sunt indetorati a aduce domnului pam. un stánginu de lemne, dein padurea ceise va aratá de catra domnulu pam. si nu va fi mai departe de doua mile de locu, in tienutulu dominiului si la locu nu mai departatu de doua mile de la loculu unde s'au taiatu, si acolo al gramadi dupa mesur'a susu insemnata, cei cu giومتate de mosia la giومتate de intr'atat'a indetorinduse, ér' dilerii cu casa omu de omu indetorinduse a taiá o giومتate de stanginu. Aste detorentie, in voea domnului pam. va fi ale scimbá asia, catu caratulu unui stanginu de lemne se sesocotésca intru o di cu boii, ér' taiatulu unei giومتate de stanginu intru o di cu palm'a.

4) In voea domnului pam. stá, dela colonii, ce afara de mosiele urbariale mai sunt inca prevediuti cu locu de canepa de 200 stangini □, a cere in natura darea decimci de canepa ori de inu dupa procreatiunea facuta de ei, seau torcerea a 6 punti de canepa ori inu domnescu,—cei cu mai pucinu sau mai multu locu de canepa prevediuti la detorentie proportionate celoru mai susu indetorinduse.

In urma veni inainte obiectulu pentru deschidere de bolta, intru carele asia se inchia: Dereptulu deschidere de bolta se tiene de domnulu pam., dar' spre inaintarea negutiatoriei patriei se concede si coloniloru cu mosia, ca spre portarea negutiatoriei prein sinesi pe loculu seu se pota deschide bolta pelenga o taxa mai in giosu determinánda ce in totu anulu are de ase platí domnului pam., inse asia ca colonulu acestu dreptu de avinde se nu fia ertatu nici streinului, nici celui dein locu suptu nici o forma ori modu al strapune (subarendá) fara invoiel'a domnului pam.—Colonulu ce ar vré a trai cu acestu dreptu de bolta, domnului pam. dupa trei clase asiediate pentru bolta va avé de aplatí taxele urmatorie: dupa boltele de antá i'a clase, adeca in care panuri mai alese si mai de midiu locu, precum si negotia de metasa si mai nobile cumparate de la fabrici si magazinuri, se espunu la vendiare, de unde negotia ca acestea se incredu negotiatoriloru amblatori pe la case, pe atuu 15 fl.,—dupa cele de a 2 clase, carele cu negotia mai de micu pretiu sunt prevediute si cadu afara de drumulu tieiei, unde adeca mai rara e ocaziunea de a puté vende, ér' proprietariulu boltei cu negotiatorii de antái'a clase nu potu veni intru asemenare, ci ambla pe la terguri, se platesca pe anu 10 fl.,—ér' dupa cele de a 3 clase seau de pre sate, a caror'a proprietari dreptu cá ámbra la terguri ci cu negotia de metasa seau alte mai alese in mare catatime nu se negotiadorescu, negotiale sile castiga dela negotiatorii de pre impregiuru, pre anu 5 fl. Inse de cumva colonulu voitriu de a deschide bolta nus'ar puté intielege cu domnulu pam., de care clase se ar tiené bolt'a, atunci deregatori'a preveghiatoria de causele urbariale va decidá. Dealmintrea in voea colonului va stá, intru intielesulu legiloru statatorie dupa art. 2, § 12, de a casa ori cu ce producte si lucruri ase negotiatori neopritu, fara de a deschide bolta, spre cumpararea acelor a ne putendu domnulu pam. avé nici o prerogativa, ci inca si unde asemene prerogativa

abusiva ar fi fostu mai de multu in datina, pentru venitoriu de totu se incéta.

Clusiu, 12: 24 Mart. in Sied. XLVII, dupa ce Exc. sa Presidentele opiná, ca al 7 proiectu de lege urbariale despre comasare dupa momentulu si intenderea aceluia se se diferésca pe mai tardiu, luánduse la desbateri partea acea a proiectului a Slea, ce suna despre togmeli urbariale, dupa pucine desbateri se aduse urmatoriulu Conclusu:

1) Unde in urm'a unoru togmele mai vechise-au datine se aru fi afláandu servitiuriseau detorentie mai mari de cele statorite prein urbariu, se se reduca la mesur'a dupa lege; ér' unde in urm'a unoru privilegiuri, togmele mai vechi seau usulu de 60 ani se aru aflá mai mici de catu cele pre in lege statorite, acolo aceste privilegiuri, togmele si usu, deca de acelea domnulu pam. si colonii de buna voe de impreuna nu aru voi se se lasa, si intru venitoriu se se tiena.

2) Er' ce se atinge de legamentele urbariale, pre in carele unii coloni mosiele, servitiurile si detorentiele domnesci inainte de acést'a le au rescumparatu, seau de catu in urbariulu ce se va intruduce in mai mica mesura le au togmitu,—precum domnului pam. remáne dreptulu de a porni procesu pe calea ordinaria a legei spre stricarea acelor'a, asia si colonului remane dreptulu, cá de s'ar semti ingreuiatu cu indetorentiele parute mai favoritore, dupa intruducerea urbariului, se pota miscá procesu spre stergerea aceloru legamente ori datine.

3) Singuratecele specii de servitiuri si detorentie domnesci, precum si mosiele urbariale si tote servitiurile si detorentiele ce ambla dupa acelea, se lasa si de aci inainte in voea coloniloru pe calea invoientiei de buna voe ale rescumpará pentru tempu mai indelungu.

4) Spre a avé putere aceste legamente e delipse, cá acelea totu de a un'a se se face cu intrev enirea deregatorie radicanespre previghiarea causelor urbariale. Detori'a acestii deregatorii va fi, ca tote togmele urbariale se cúra de in voe deplina a partiloru.

Tote specialitatile detorentieloru si indetoriloru, ori in bani ori in altu ori ce modu se fia, precum si catimea sumei de rescumparare obligate si terminulu platirei se se statorésca si se se spuna cu spresioni ce se nu se pota intielege intr'aiurea si se nu suferé neci o indoela; si de cumva legamentele se voru face despre mosii urbariale, acestea se se tiena intru intregimea loru, cele de in afara de catra cele de in launtru se nu se desfaca, si acestea ori care subtu greutate stricarei contractului in mai mici parti se nu se impartia.

5) De cumva unele conditiuni dein aceste legamente urbariale cu tempu se aru face cu nepuentia seau fara solosu, in loculu acelor'a, decumva partile intre sine nu aru puté ase intielege, prein deregatori'a urbariale se va puté midiloci intruducerea altoru detorentie de acel'asi pretiu cu cele mai deinainte.

6) In catu pentru legamentele pe tempu nedeterminatu facute, fia-carei parti in voei stá, dupa o admonitiune de unu anu inainte, a se lasá de acelea.

In urma Exc. sa propuse al 9le proiectu de lege, rugandu pre SS. si OO., candu voru fi inchiatu discusiunile preliminarie, a inscientia.

## A N G L I A.

LONDON, 9 Mart. Obiectulu mai de frunte, ce ocupă Cas'a comuniloru in asta séra, fû desbaterea asupr'a proiectului propusu de Ewart pentru stergerea de totu a pedepsei de morte. Argumentele erau totu acele dein Sesiunile aniloru trecuti, si proiectulu fû lapedatu cu 81 voturi in contr'a a 40.—Dupa multe sciri contradicATORIE despre starea sanetatei lui O'Connell,—in urma se pare adevéritu, ca la suatuirea doftoriloru lasá Londonulu, si se duse la Hastings, spre ase intari cu aeru de mare intru acestu locu celebre, de unde va trece in Francia de média-di. De acolo se va intorce la Irlandia, ci a nevoe va mai poté luá parte in Sesiunea de estu tempu.—Insocirea pentru Repeal (l. repil), seau revocarea actului de unire intre Irlandia si Anglia inca se pare, ca si autoriulu ei, a fi catra capetulu vietiei; in cea mai depreurma adunare nuse culesemai multu de 6 p. st., si asia cu 2 p. st. mai pucinu decatu salariulu secretariului peoseptamana.

—London, 9 Mart. st. n. Regin'a Victoria demandá un ajunu general pe 12: 24 Mart. a. c. pentru calamitatile, cu care se certá acesta imperatia in estu anu. Proclamatia o vomu publicá intru un suplementu.

## F R A N C I A.

PARIS, 9 Mart. In Camar'a Pariloru ministrulu invetiaturei publice presentá un proiectu de lege pentru invetiarea drepturiloru. Totu atunci presentá si Ministrulu lucruriloru publice, incarcatu ad interim si cu ministeriulu dreptatei si a cultului, altu proiectu de lege pentru regularea Canonica si legiuita a Capitulu St. lui Dionisiu de in Paris, intru acesti termini:

Art. 1. Capitulu regiu a S. Dionisiu, fundatu prein decretulu de in 20 Febr. 1806, esi remane subtrasu, precum si dependentiele si anexele lui, de sub jurisdictiunea Archiepiscopului dela Paris.

Art. 2. Bul'a pontificia cu datulu Roma 3 Apr. 1843, verificata si transcrisa in registrele Consiliului Statului, se va esecutá, fara aprobarea clausuleloru, formuleloru si spresiuniloru, ce cuprinde, ce potu au aru poté fi contrarie legiloru tieiei, si libertatiloru, imunitatiloru si maximeloru beserecei galicane.

Beserec'a St. Dionisiu eloculu de immormentare a regiloru Franciei pe seculi. Ea avu a multiemí acestii auguste destinatiuni o mare parte de in splendorea sa, ér' mai alesu imunitatile beserecesci, ce inse perira, ca si cultulu, in mediuloculu fortuneloru revolutiunei. Napoleon, care radicá altariale, nu potú se uite acestu mare cugetu religiosu si monarchicu de odata, ce era legatu cu acea vechia besereca. Pucini ani dupa promulgarea Concordatului, voi alu reinviá si inteneri asia dicundu, acomodandulu spiritalulu tempului si legiloru mai noua. In loculu Benedictiniloru, carii asia in delungu fusesera prepusi pazei mormenteloru regale, se asiediá un Capitulu episcopescu. Napoleon dede acestui institutu un locu a parte in ierarhia beserecesca, a caruia capu fû pusu marele Elemosinariu, asia catu Capitulu imperatescu intru cele sufletesci nu era supusu autoritatei diecesane nici recunoscea altu mai mare beserecescu de catu pre al seu capu. Restauratiunea fû cre-

dentiosa acestui cugetu al Imperatiei. Capitulu fu reasiediatu si maritu, si afara de Canonicii episcopi se adausera si Canonici de al doilea ordu. Capulu aceluia era marele Elemosinariu a Franciei cu nume de primiceriu. Primiceriulu presentá Canonicii, au episcopi au preoti, regelui spre denumire. Cu tote acestea autoritatea diecesana incercá mai de multe ori a contestá acesta independentia, inse fara de osurpá. Revolutiunea dein Juliu conserbá acestu Capitulu; intretinerea Canoniloru e inscrisa in budgetulu statului, ci organizarea remase ne complinita; si togma acesta ecese cérca prein proiectulu mai suscitatu. Dupa o intielegere intre guberniulu Franciei si Scaunulu Romei, prein Bul'a dein 3 apr. 1843, Capitulu se organizá canonicescu, dupa care Capitulu stá dein Canonici episcopi si Canonici preoti, ér' capulu lui trebuie se fia un Archiepiscopu au episcopu ce ea titlu de Primiceriu. Regele denumesce pre Primiceriu, Canonicii de ambe ordurile si pre toti oficiarii alegati la Capitulu. Primiceriulu si Canonicii de antaiulu ordu, carii sunt investiti cu caracteru episcopescu, se punu prein Papa, ceilalti Canonici preuti si alti oficiari prein Primiceriu. Jurisdictiunea preste Capitulu se tiene de Primiceriu. (Dupa J. des D.)

—Paris, 2: 14 Mart. Regin'a veduva a Spaniei Cristina, acum Duces'a de Riançares, sosi in Paris intr'asta di demaneti'a. (J. des D.)

## G R E C I A - T U R C I A.

ATENA (dupa Wien. Z.). Ministrulu celoru de in launtru propuse Camarei Deputatiloru un proiectu de lege pentru dotare nationale. La acestu beneficiu se voru admite tote capetele de familii grecesci, nascute in Grecia, si inscrise in vre un'a de in Comunitatile imperatiei; toti grecii nascuti afara de in tiera, ci carii locuescu in Grecia libera si luara parte in lupt'a pentru independentia; toti grecii, carii se tragu de intru o provincia, ce luá parte in acea lupta santa si nu se cuprinse in tienutulu libertatu, suptu conditiunea, cá se voru asiediá in Grecia; si in urma acei straini, carii s'an luptatu pentru independenti'a Greciei, au celu pucinu in doi ani sierbira acestui pamentu pe tempulu luptei. Tote persoanele de aceste categorii au dreptulu, dupa sune-tulu acestei legi, spre dotare si proprietate a capetá o anumita catime de pamenturi in tienutulu ce le va fi mai indemána, in pretiu de 2000 drachme. Acesta suma vine de ase platí in 25 de ani fara interese, incependu de la luarea a mâna a instrumentului de dotare, in totu anulu câte 80 drachme. Fia-ce familia, ce are dreptu la dotare, pote se capete suptu acestu titlu proprietate ne impartita si nemiscatoria preste 2000 de drachme, inse la acesta intemplare, cátu intrece acésta suma, vine a se platí in 10 ani macar' fara interese.

—Diferentiele intre Cabinetulu grecescu si Port'a Otomana, se par' a nusi luá asia in scurtu asiédiarea. Legatulu britanicu dela Constantinopole se arata nefaciariu patronu causei otomane si credentiosu politice, ce urmeza Cabinetulu anglescu, atátu suptu Whigi cátu si suptu Thori, in contra Guberniulu si Cabinetulu grecescu de acum, despre care de insemnatu sunt obserbarile unui jurnal famosu: „Cumca englezii protestéza

apelându la cele mai sânte semtiri omenesci in contr'a desfientiarei unui statu liberu, care in urma nu erá decatu un magazin pentru negotia anglesci de contrabanda, si de emisari revolutionari, fara cea mai mica posibilitate de a da Poloniei vre un ajutoriu de ceva importare spre renascerei. Aceiasi englezi suferu inse, ba batu in palme, candu grecii, carii in lupte pline de marire si-scósera patri'a dein sclavia si uitare la o noua esistentia, inaintea ochiloru lor pre inceputu se apasa, si se amutia de morte. Si ce rola ar poté se joce acésta tiera, candu ursitele orientelui voru veni la deslegare! Ce fu ore candu Polonia (numai?) pentru Europa, aceea ar poté si se ar cadé se fia Grecia pentru resaritu."

## I T A L I A.

ROMA, 5 Mart. st. n. Santi'a sa inca pe la midiu-loculu lunei trecute demandá a se proiectá statute de un nou Ordu, ce se se pota imparti marturisoriloru de ori ce lege, si prein care numai remunerara adeveratelu merite va fi de scopu. Dupa cum se aude, Ordulu va fi o sté cu acésta devisa: Virtuti et Merito, si se va imparti in doua clase; dein care cea antáia va da proprietariulu nobilitate ereditaria ér' a don'a personaria.—Se scrie de in Roma, ca Schekib Effandi luá in donu dela S. Sa o Camea in brillante cu effigia Papei. Legatulu o luá ingenunchiandu, si rogandu, sei fia ertatu acestu donu al S. sale al puté portá ca un Nisian seau decoratiune pe pieptusi. Asia dar' pieptu turcescu decoratu cu portretulu Papei!

Roma, 4 Mart. S. Sa astadi demanétia dede afara celu de antáiu Motu proprio, prein carele purtatoriloru de bucate in Conclave (loculu alegerei la Pontificatu) le dá unele privilegiuri, precum de a se suscepe intre: familiari, notari, cetatieni etc., intogm'a precum si alti Pontifici inca de in tempurile evului de midiu-locu totu de aun'a au facutu.

\* \* \*  
Roma. Renumitulu filologu Cardinalele Angelo Majo, dede de nou afara fragmentele de in opurile pierdute a unorn clasici latini, aflate de sine in palimpseste, adunate intru un volume, carele sunt: Ciceronis de republica,—Frontonis et M. Aurelii epistulae—Symmachi orationum reliquia, si Gargilii Martialis de hortis. Editiunea crevediuta de nou dupa fuintane, cu prolegomene si note dela editoriu.—Acel'asi dede afara in anii trecuti intru alta insemnata adunare de 10 tomi in 8. subtu titlu: Spicilegium Romanum, in tomulu VIII, p. 172—218, o carte interesante pentru istori'a Moldovei, adeca: Antonii Gratiani episcopi Amerini de Despota Valachorum principe libri tres; pre care prea invetiutulu Cardinale ocredea inedita, ci e data afara in Varsavia, 1759, in 8; despre care vedi Engel istor. Mold. si Val. t. I, p. 39, unde asia scrie: Stilulu frumosu si cuventarea pragmatica facu pre acestu scriitoriu intogm'a demnu de luare amente. Totu acolo p. 219-234 se afla: Ejusdem de Iacobo Despotae fratre liber unicus, si p. 235-478: Ejusdem epistolarum lat. libri undecim.

## P R I N C I P I A

de limba si scriptura.

### XI.

De catu s inca mai neputentiosu erá in limb'a latina liter'a m, de care macar' ca ar fi loculu a grai mai in giosu, unde va fi vorba de scriptura, totusi de in nexulu materiei nesentim constrinsi a preocupá aici pentru mai bunu intielesulu celoru urmatorie.

Liter'a acest'a nu numai poetii latini totu deaun'a o lapedau de in capetulu cuventelu impreuna cu vocal'a ei de inainte, precum e cunoscutu, ci si in prosa, in vorba si un scrisu pre rar o intrebuentiau, cu atat'a mai rar cu catu mai multu ne suimu in vechime, macar'ca nici in tempurile mai tardie inca nu au esitu de tota acesta datina de in graiulu poporulu Romanu. Noi atinseramu mai susu de monumentele Scipioniloru si colomn'a rostrata,—acum pentru esemplu vomu citá aici un epitafiu deintr'ale Scipioniloru, impreuna cu explicarea lui, si altu epitafiu dein tempulu decadentiei imperiulu spre invederata comprobare a asertulu nostru:

a) Alui L. Corneliu Scipio (Orelli nr. 552, vedi si nr. 550, 555, 558):

Honc oino ploirune cosentiont romanei  
Duonoro optumo fuisse viro  
Luciom Scipione, filios Barbati.  
Consol, Censor, aedilis hic fuet apud vos  
Hec cepit Corsica Aleriaque urbe;  
Dedit tempestatebus aide mereto. Adeca:

Hunc unum plurimi consentiunt romani  
Bonorum optimum fuisse virum,  
Lucium Scipionem filium Barbati.  
Consul, Censor, Aedilis hic fuit apud vos.  
Hic cepit Corsicam Aleriamque urbem.  
Dedit tempestatibus aedem merito.

Noi ceremu luarea a mente si la celalalte diferentie intre limb'a si ortografi'a acésta vechia, si cea clasica la care amu provocatu.

b) A Ottidiei (Anth. T. 2. nr. 1504, p. 178 ed. Meyer):

Hic jacet infelix zmyrnea puella tenebris  
Quae annos actatis agens sex et decem mensibus octo,  
Amisi lucem, anima mea rapuerunt fata iniqua.

Dece, anima, mea, in locu de decem, animam, meam.

La aceste se pote adauge si acelu locu vexatu dein Plautu Curcul. II, 3, 88: „Haec sunt ventri stabilimenta: panem et assa bubula.“

Manuscriptele Plautine tote au: panem cu m, si assa bubula fara m; si cum se potu aceste concordá? Au aici trebue se cetimu: panem et assam bubulam, si atunci m dein aceste doua cuvente epierdutu,—au fara m, si atunci pane va fi in nominativu, si m superfluu. Gramaticii vechi latini sunt de parere dein urma. Asia Noniu Marcellu (III, p. 148 ed. Gerlach, 218 Merc.): „Panis consuetudine masculino genere appellatur. Neutro Plautus in Curculione: haec sunt ventris stabilimenta, pane et assa bubula.“—Si Charisiu Gram. I, 17, 69 (p. 50 ed. Lind.): „Panis masculino genere dicitur, nam etsi neutro genere Plautus dixit: Pane et assa bubula, tamen vitiose.“